**Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2021-0965**
**(mr. D.P.C.M. Hellegers, voorzitter en mr. P.V. Remmerswaal, secretaris)**

| | |
|---|---|
| Klacht ontvangen op | : 18 maart 2021 |
| Ingediend door | : De consument |
| Tegen | : Coöperatieve Rabobank U.A., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank |
| Datum uitspraak | : 12 november 2021 |
| Aard uitspraak | : Bindend advies |
| Uitkomst | : Vordering afgewezen |
| Bijlage | : Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving en de algemene voorwaarden |

## Samenvatting

Erfgenamenkwestie. De bank heeft op verzoek van de zus van de consument een incassowijziging doorgevoerd. De consument is het niet eens met de incassowijziging en stelt dat de bank naast toestemming van zijn zus ook zijn toestemming had moeten vragen. De commissie is van oordeel dat de bank gerechtigd was de incassowijziging door te voeren op basis van de tussen partijen geldende afspraken. De klacht is ongegrond.

## 1. De procedure

1.1 De commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de bank; 4) de repliek van de consument en 5) de dupliek van de bank.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 De consument en de bank hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

## 2. Het geschil

*Wat is er gebeurd?*

2.1 De moeder van de consument hield een betaalrekening bij de bank. Daarnaast had zij een hypothecaire geldlening afgesloten bij de bank ter financiering van een woonhuis. De hypotheeklasten werden van de betaalrekening afgeschreven. Op de hypothecaire geldlening waren de Algemene voorwaarden voor particuliere geldleningen van de Rabobank 2000 (hierna: de algemene voorwaarden) van toepassing. De relevante bepalingen uit de algemene voorwaarden zijn opgenomen in de bijlage bij deze uitspraak.

2.2 In september 2019 is de moeder van de consument overleden. De consument en zijn zus hebben de nalatenschap van hun moeder beneficiair aanvaard. Uit de verklaring van erfrecht blijkt dat de consument en zijn zus gezamenlijk bevoegd zijn om namens de nalatenschap handelingen te verrichten.

2.3 Tot de nalatenschap behoort onder meer het woonhuis en de hypothecaire geldlening. Tijdens de afwikkeling van de nalatenschap is tussen de bank en de erfgenamen gesproken over het afnemende saldo op de betaalrekening en de daardoor in het geding komende maandelijkse hypotheekbetalingen.

2.4 Op 11 november 2020 stuurde de zus van de consument een e-mail aan de bank met daarin de volgende tekst:

> *"Mijn broer verwittigde mij net van het feit dat de hypotheek en verzekeringen niet meer kunnen worden afgeschreven van onze overleden moeders haar rekening.*
> *Graag wil ik via deze weg U verzoeken het bankrekeningnummer te wijzigen zodat ik vanaf heden, en uiteraard met terugwerkende kracht de kosten van de hypotheek en verzekering op mij neem"*

2.5 De bank heeft uitvoering gegeven aan het verzoek van de zus van de consument en de incassowijziging doorgevoerd. Op 15 december 2020 heeft de consument bij de bank aangegeven het niet eens te zijn met de incassowijziging en verzocht de wijziging terug te draaien. In reactie op zijn bericht heeft de bank aangegeven dat om de hypotheeklasten opnieuw via de ervenrekening te laten verlopen een handtekening van beide erfgenamen vereist is. De zus van de consument is echter niet akkoord gegaan met het terugdraaien van de wijziging.

2.6 De consument heeft op 20 januari 2021 een klacht ingediend bij de bank. Zijn klacht is definitief afgewezen op 19 maart 2021, waarna hij een klacht heeft ingediend bij Kifid.

*De klacht en vordering*

2.7 De consument stelt dat de bank hem ook om toestemming had moeten vragen voordat zij de incassowijziging doorvoerde, omdat hij met zijn zus gezamenlijk bevoegd was om namens de nalatenschap te handelen. Van financiële problemen die aanleiding gaven tot de incasso-wijziging was geen sprake. De ervenrekening had immers periodiek aangevuld kunnen worden om hypotheeklasten te kunnen voldoen. Dat de hypotheeklasten tot dat moment steeds zijn voldaan, onderschrijft dat. Daarnaast stelt de consument dat de bank niet transparant heeft gehandeld door haar werkwijze niet inzichtelijk te maken en dat de bank haar eigen toezeggingen tijdens de interne klachtenprocedure niet nakomt.

2.8 De consument vordert dat de incassowijziging wordt teruggedraaid en dat de bank haar werkwijze inzichtelijk maakt.

*Het verweer*

2.9 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

## 3. De beoordeling

3.1 De vraag die centraal staat is of de bank de incassowijziging mocht doorvoeren zonder daarvoor toestemming te vragen aan de consument. De commissie is van oordeel dat de bank dat mocht doen en licht dat hieronder toe.

3.2 De consument en zijn zus zijn enig erfgenamen van hun moeder. Uit artikel 3:80 lid 2 in samenhang met artikel 4:182 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek (BW) volgt dat de erfgenamen de erflater van rechtswege opvolgen in zijn voor overgang vatbare rechten en in zijn bezit en houderschap. Zij worden van rechtswege schuldenaar van de schulden van de erflater die niet met zijn dood tenietgaan (artikel 4:182 lid 2 BW). Dat betekent dat de erfgenamen in de rechten en verplichtingen van de oorspronkelijke contractspartij treden, in dit geval de moeder van de consument. De afspraken die de erflater heeft gemaakt met zijn wederpartij, inclusief de daarbij behorende algemene voorwaarden, blijven op gelijke wijze van toepassing.

3.3 Voor de overeenkomst van geldlening die is gesloten in het kader van de hypothecaire financiering, betekent het voorgaande dat de consument en zijn zus als erfgenamen van hun moeder contractspartij en daarmee debiteur zijn geworden van de bank. Uit artikel 9 van de algemene voorwaarden volgt dat iedere debiteur afzonderlijk de bevoegdheid heeft om mededelingen aan de bank te doen en rechtshandelingen te verrichten die verband houden met de geldlening. Op basis van deze bepaling mocht de bank de incassowijziging doorvoeren. Daarbij is van belang dat de zus van de consument zelfstandig bevoegd is om te beschikken over haar eigen betaalrekening.

3.4 Bij het terugdraaien van de incassowijziging ligt het anders. De consument en zijn zus hebben de nalatenschap beneficiair aanvaard. Blijkens de Verklaring van Erfrecht is geen executeur benoemd. Het gevolg is dan dat zij beide optreden als vereffenaar (artikel 4:195 lid 1 BW). Uit artikel 4:198 BW volgt dat het uitgangspunt is dat de erfgenamen hun bevoegdheden als vereffenaars van de beneficiair aanvaarde nalatenschap gezamenlijk uitoefenen. Daden van gewoon onderhoud en tot behoud van de goederen, en in het algemeen daden die geen uitstel kunnen lijden kunnen zij echter zelfstandig verrichten. Het aanwijzen van de ervenrekening als incassorekening komt neer op het doen van betalingen ten laste van de ervenrekening en is een bevoegdheid die de vereffenaars gezamenlijk moeten uitoefenen.

Van een daad van gewoon onderhoud of tot behoud van de goederen van de nalatenschap is geen sprake. Ook is het terugdraaien van de incassowijziging geen daad die geen uitstel kan lijden. De bank kan de incassowijziging daarom niet zonder toestemming van de zus van de consument terugdraaien.

3.5 De werkwijze van de bank volgt uit de wet en de tussen partijen geldende afspraken. Hoewel de commissie begrijpt dat de situatie verwarrend is, is het uitgangspunt dat een ieder wordt geacht de wet te kennen. Het risico van onbekendheid met wet- en regelgeving ligt daarom bij de consument. De bank is daarom niet tekortgeschoten in haar informatie-voorziening.

3.6 Ten slotte merkt de commissie op dat het netter was geweest als de bank zich aan haar toezeggingen had gehouden in de interne klachtenprocedure. Dat levert echter geen grond op voor toewijzing van de vordering van de consument.

3.7 Gelet op de voorgaande overwegingen, komt de commissie tot het oordeel dat de klacht ongegrond is. De vorderingen worden afgewezen.

## 4. De beslissing

De commissie wijst de vorderingen af.

*Deze uitspraak is een bindend advies. Tegen deze uitspraak kunt u beroep instellen bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening als wordt voldaan aan de vereisten van artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Voor het instellen van beroep geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Het reglement van de commissie van beroep en meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.*

*Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Binnen een maand na de verzenddatum van de uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.*

**Bijlage - Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving en de algemene voorwaarden**

Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek

Artikel 80 lid 1 en 2

1 Men kan goederen onder algemene en onder bijzondere titel verkrijgen.

2 Men verkrijgt goederen onder algemene titel door erfopvolging, door boedelmenging, door fusie als bedoeld in artikel 309 van Boek 2, door splitsing als bedoeld in artikel 334a van Boek 2 en door toepassing van een afwikkelingsinstrument als bedoeld in de artikelen 3A:1, onderdelen a, b en c, en 3A:77, onderdelen b, c en d, van de Wet op het financieel toezicht.

Boek 4 van het Burgerlijk Wetboek

Artikel 182

1 Met het overlijden van de erflater volgen zijn erfgenamen van rechtswege op in zijn voor overgang vatbare rechten en in zijn bezit en houderschap. De eerste zin geldt niet wanneer de nalatenschap ingevolge artikel 13 wordt verdeeld; in dat geval volgt de echtgenoot van rechtswege op in het bezit en houderschap van de erflater.

2 Zij worden van rechtswege schuldenaar van de schulden van de erflater die niet met zijn dood tenietgaan. Is een prestatie deelbaar, dan is ieder van hen verbonden voor een deel, evenredig aan zijn erfdeel, tenzij zij hoofdelijk zijn verbonden.

Artikel 195 lid 1

1 Is een nalatenschap door een of meer erfgenamen beneficiair aanvaard en moet zij uit dien hoofde overeenkomstig de volgende afdeling van deze titel worden vereffend, dan zijn alle erfgenamen vereffenaar.

Artikel 198

Tenzij de kantonrechter anders bepaalt, oefenen de erfgenamen hun bevoegdheden als vereffenaars van de beneficiair aanvaarde nalatenschap tezamen uit, doch kunnen daden van gewoon onderhoud en tot behoud van de goederen, en in het algemeen daden die geen uitstel kunnen lijden, door ieder van hen zo nodig zelfstandig worden verricht.

De Algemene voorwaarden voor particuliere geldleningen van de Rabobank 2000

*9. Meer debiteuren*

a. Als de geldlening aan meer dan een debiteur is verstrekt dan heeft iedere debiteur de bevoegdheid om mede namens de andere debiteuren alle mededelingen van de bank te ontvangen en alle mededelingen aan de bank te doen.

b. Als de akte door meer debiteuren is getekend dan is iedere debiteur bevoegd om alle (rechts)handelingen te verrichten die verband houden met de geldlening, de akte en deze algemene voorwaarden.